

หลักการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE OF SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION IN MUANG DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE

สุกาญญา ดนตรีเจริญ^{1*}, วงศ์ธีรา สุวรรณิน¹ และวรุณี เชาวนัสสุขุม¹
Sukanya Dontreegaren, Wongtheera Suvannin and Warunee Chouwassukum

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 93,846 คน โดยคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .75 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบที และการทดสอบเอฟ เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่างกัน พบว่า เพศ อายุ ระดับรายได้ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารจัดการที่ดี, องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: Sukanya_D@hotmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the principles of good governance of Subdistrict Administration Organization in Muang District, Pathum Thani Province, 2) compare the opinions of the people, classified by socioeconomic characteristics and size of subdistrict administration organization, toward the good governance principles. The population used included 93,846 people in Muang District, Pathum Thani Province. The sample included 399 people obtained by using Taro Yamane method. The instrument used was a set of questionnaires processing 75% of reliability. Likewise, frequencies, means and standard deviation were used for data analysis. The statistics used for testing hypotheses were t-test and F-test and Scheffe's test.

The results were as follows:

1. Overall the opinions toward good governance in aggregate term was at the highest level. Considering each aspect, the highest level was virtue and the lowest level was break-even point.
2. The comparison of the opinions of the people with different socioeconomic characteristics toward good governance indicated that the people with different sex, age, income, education, work experience and size of subdistrict had .05 level of statistically significant difference in the opinions toward good governance.

Keywords: The Principles of Good Governance, Subdistrict Administration Organization in Pathum Thani Province

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนา และมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ในช่วง 40 ปีที่ผ่านมา หลายคนคิดว่าประเทศไทยได้ก้าวพ้นความยากจนและกำลังก้าวสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ทำให้พบว่าสังคมไทยยังอ่อนแอ มีข้อบกพร่องหลายเรื่อง เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจ อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสุขภาพและจิตใจของคนไทยทั้งประเทศอย่างรุนแรง ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการทำงานของภาครัฐ และระบบการเมือง จนนำไปสู่การปฏิรูปทางการเมือง มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีการนำไปสู่การปฏิรูปทางการเมือง มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีการนำแนวคิดการบริหารแบบหลักธรรมาภิบาล กำหนดให้ไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อประกาศใช้เป็นพื้นฐานการบริหารประเทศ แต่หลังการปฏิรูปดังกล่าวเพียงไม่กี่ทศวรรษ ก็มีการรัฐประหารล้มล้างรัฐธรรมนูญอีกครั้งเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2549 และเมื่อพิจารณาจากเหตุผลการรัฐประหารจะ

ตอกย้ำให้เห็นถึงวิกฤตการณ์ของประเทศ หลายครั้งล้วนเกิดมาจากการบริหารที่ขาดหลักธรรมาภิบาลนั่นเอง (นฤมล ทับจุมพล, 2541)

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติรับรองการนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการไว้หลายมาตร โดยรัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่สำคัญ คือ พัฒนางานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ จัดระบบงานราชการเพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบกับรัฐบาลหลายยุคได้มีการพยายามปฏิรูประบบราชการเข้าสู่ความเป็น”ราชการยุคใหม่” โดยอิงหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่เป็นการสร้างระบบราชการที่มีลักษณะของระบบในเชิงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อส่วนรวม และประโยชน์สุขของประชาชนหรือผู้รับบริการ เคารพในสิทธิหน้าที่ของประชาชน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน โปร่งใสและเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นหน่วยงานหนึ่งของภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ถือเป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องดูแลและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้ได้รับการบริการสาธารณะอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดรูปแบบการปกครองของตนเองอย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นองค์การบริหารส่วนตำบลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จึงได้ให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 78 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในระยะเปี่ยมสำนึกนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (ถวิลวดี บุรีกุล, 2549)

ในฐานะผู้วิจัยเป็นบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี มีความสนใจศึกษาหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายคือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชน ตลอดจนประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 10 อบต. จำนวนทั้งสิ้น 93,846 คน (จังหวัดปทุมธานี, 2555)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 10 อบต. จำนวน 399 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973 อ้างใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550) ความคลาดเคลื่อนที่ .05
3. การสุ่มตัวอย่างจะแบ่งการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) การสุ่มสำหรับหน่วยตัวอย่างที่มีลักษณะแตกต่างกัน การสุ่มต้องแบ่งประชากรออกเป็นส่วนย่อยแต่ละส่วน (เป็นชั้นภูมิ) แล้วเลือกตัวอย่างจากแต่ละชั้นภูมิ เป็นการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้นั่นเอง หลังจากนั้นก็จะมาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) คือ การสุ่มเลือกหน่วยตัวอย่างแต่ละตำบล โดยให้แต่ละตัวอย่างตำบลมีโอกาสเลือกเท่ากัน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบบัญชีบัญชีตามสัดส่วนของประชาชนแต่ละตำบล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำบล	ขนาด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
บ้านใหม่	กลาง	10,444	44	11.03
บ้านกลาง	กลาง	11,174	48	12.03
บ้านกระแซง	ใหญ่	3,459	15	3.76
บ้านฉาง	ใหญ่	4,853	21	5.26
บางเดื่อ	กลาง	10,446	44	11.03
บางหลวง	กลาง	5,287	22	5.51
บางพูด	ใหญ่	6,165	26	6.52
บางพูน	กลาง	21,434	91	22.81
สวนพริกไทย	ใหญ่	7,765	33	8.27
บางชะแยง	กลาง	12,819	55	13.78
รวม		93,846	399	100.00

ที่มา: จังหวัดปทุมธานี (2555)

เกณฑ์การแบ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตามระดับรายได้ ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี มีอยู่ 2 ขนาด ได้แก่ 1) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท เป็น อบต.ขนาดใหญ่ 2) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6-20 ล้านบาท เป็น อบต.ขนาดกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและมีวิธีการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับรายได้ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ทำงานและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยแบบสอบถามจะเป็นการวัดระดับความคิดเห็นตามแบบของ Likert ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบเป็น 5 ระดับ และแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนใช้เกณฑ์การแปลงความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวความคิดของ Best (1978 อ้างใน ประคอง กรรณสูตร, 2538)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างและพัฒนาเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
2. สร้างแบบสอบถามโดยตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Item-objective Congruence Index: IOC) ของยูทพงษ์ กัยวรรณ (2543) และเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ส่วนที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของ Cronbach (1970 อ้างถึงใน ยูทพงษ์ กัยวรรณ, 2543) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .75

5. นำแบบสอบถามที่ทดสอบใช้แล้วไปปรับปรุง แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ การศึกษา และอาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ความคิดเห็นของประชาชนต่อหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 6 หลัก ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกันยายน พ.ศ. 2555 และผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามให้ประชาชน
2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามแก่ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และรับกลับคืนมาทำการตรวจสอบและแยกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันต่อหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันโดยใช้ t-test แบบสองกลุ่มอิสระต่อกันและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' test) เพื่อเปรียบเทียบว่าคู่ใดมีความแตกต่างกันบ้าง

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ร้อยละ 76.20 ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 67.70 อายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป ร้อยละ 58.90 ระดับรายได้ 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 52.90 ศีการระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48.90 อาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 31.40 ประสบการณ์ทำงาน 21-30 ปี ร้อยละ 35.10

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า มีผลต่อการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัสศรี ต้นติมณี (2553) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในมุมมองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rost et al. (2010) ได้ศึกษาองค์การธรรมาภิบาลของพระเบนิติกไนน์: สิ่งใดสามารถสร้างการเรียนรู้ในความร่วมมือ พบว่า วัดที่ได้รับการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นถึงช่วงชีวิตเฉลี่ยของระยะเวลาของวัดเกือบ 500 ปี และ 1 ใน 4 ของวัด ได้ยุติบทบาทลงซึ่งเป็นผลจากปัญหาต่าง ๆ ของวัด การศึกษานี้ได้กล่าวถึงความสำเร็จที่เกี่ยวข้องมาจากโครงสร้างการบริหารจัดการที่เหมาะสมที่ขึ้นอยู่กับกลไกการควบคุมภายใน ซึ่งมีข้อจำกัดการวิจัยสิ่งที่เกี่ยวข้อง วัดเบนิติกไนน์และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความแตกต่างกันพื้นฐานในเป้าหมายของพวกเขาข้อจำกัดที่เพิ่มเข้ามาของการศึกษาลักษณะวัดคือแนวโน้มเพื่อการสนับสนุนกลุ่มนักคิด อันตรายของภาวะผู้นำแบบเผด็จการและความรับผิดชอบในระยะยาวของชีวิต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติ การบริหารจัดการขององค์การมีการกำหนดรูปแบบในการอธิบาย เพื่อแก้ปัญหาขององค์การในปัจจุบันและการควบคุมสะดวกและดีขึ้นรวมถึงการสร้างคุณค่า ค่านิยม วัดที่ได้รับการวิเคราะห์โดยการศึกษารูปแบบใหม่ได้ถูกนำเสนอเพื่อความเข้าใจประสิทธิภาพของการมุ่งใจพฤติกรรมภายในและการรวมสิ่งจูงใจกับกลไกการควบคุมภายนอกในการบริหารจัดการด้วยความร่วมมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Grewlich (1999) ได้ศึกษาธรรมาภิบาลในยุคอวกาศ พบว่า วิธีการปกครองที่แตกต่างกันเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ e-commerce อาจนำไปสู่ปัญหาในระบบและสร้างความเสียหายทั้งทางธุรกิจ และผู้ซื้อ งานวิจัยนี้ได้ศึกษาถึงการกำหนดขอบข่ายที่จำเป็น ซึ่งจะช่วยให้ Stakeholders ได้พัฒนาเป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพสูงในโลกแห่งข้อมูลข่าวสารจากแนวคิดของชาวยุโรปช่วยให้เห็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการเป็นธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยอำนาจอธิปไตย การวางระเบียบตลอดจน การรักษาความปลอดภัย รวมทั้งการแข่งขัน หลักการเฉพาะและหลักการทั่วไปของผู้ปกครอง ข้อจำกัด และการร่วมมือในการจัดระเบียบตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Clarke (2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการกระจายอำนาจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศกานา พบว่า ในประเทศที่ด้อยพัฒนาการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยได้มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น โดยประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นทำให้เกิดกลยุทธ์การพัฒนาที่เป็นจริงเป็นจังมีการปรับตัวในการปฏิบัติต่าง ๆ ของท้องถิ่นโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้เหมาะสมกับท้องถิ่นจนถือเป็นกุญแจสำคัญการใช้หลักธรรมาภิบาล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแต่ก็ยังคงมีปัญหาย่อยจากการที่ยังคงมีการถือพรรคถือพวกพ้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pillay (2004) ได้ศึกษาเรื่อง คอรัปชัน: สิ่งทำลายการไปสู่ธรรมาภิบาล: ในมุมมองของชาวแอฟริกาใต้ พบว่า การคอรัปชันในแอฟริกาใต้ มีผลกระทบ

อย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นตัวการสำคัญที่ขัดขวางการไปสู่การมีธรรมาภิบาลการปกครองที่ซับซ้อนของแอฟริกาใต้ มีผลทำให้เกิดการคอร์รัปชันซึ่งมีผลต่อความมั่นคงและความเชื่อมั่นเป็นการทำลายค่านิยม และหลักการทางประชาธิปไตย แม้รัฐบาล แอฟริกาใต้จะสร้างระบบการต่อสู้กับการคอร์รัปชัน แต่ยังคงมีปัญหาคอร์รัปชันอยู่ตนเอง ปัญหาที่พบคือ การขาดโครงสร้างการต่อต้านคอร์รัปชัน ขาดข้อสนเทศเกี่ยวกับคอร์รัปชันและผลของคอร์รัปชันที่มีต่อ การมีธรรมาภิบาลงานวิจัยนี้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการคอร์รัปชันและธรรมาภิบาลในแอฟริกาใต้ วิเคราะห์วิจารณ์ สิ่งทำลายของประเทศและองค์กรต่าง ๆ ที่ร่วมกันต่อต้านคอร์รัปชันให้ดีขึ้นอย่างมีนัยยะ ในขณะที่อุปสรรคการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในรูปแบบของเวลาที่มอบหมายงาน วงจรของระดับการตัดสินใจที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kimmet (2005) ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในระบอบการเมืองการปกครองในอาเซียน 4 ประเทศ พบว่า ในประเทศที่พัฒนาแล้ว หลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้ในเชิงของกลยุทธ์ทางการเมืองมากกว่าการนำเนื้อหาสาระไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยนี้เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4 ประเทศนี้ ได้แก่ ฟิlippินส์ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยพิจารณาเป็นประเทศไปและเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาโดยศึกษาว่าประเทศเหล่านี้มีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้อย่างไรบ้าง รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของหลักธรรมาภิบาล ในการเลือกตั้งในปี 2004 ซึ่งพบว่าหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูป รูปแบบการปกครอง นอกจากนี้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้กล่าวมานี้ ยังได้เรียนรู้ในการนำหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาการเมือง การปกครอง โดยเน้นการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้พัฒนาบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะที่บ้านเมืองมีความไม่แน่นอน และเศรษฐกิจค้ำชัน เพื่อเป็นรูปแบบและเป็นหนทางในการบริหารประเทศใหม่ ๆ เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลช่วยสนับสนุนการเมืองการปกครอง ซึ่งแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลมีที่มาจากชาติตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดรูปแบบการบริหารใหม่ ๆ และก่อให้เกิดการพัฒนาทางประชาธิปไตย ซึ่งนั่นก็คือหนึ่งในจุดประสงค์สำคัญของหลักธรรมาภิบาลนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณา เหลืองทวีผล (2552) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา ในภาพรวมอยู่ระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิริยา พูลศิลป์ (2552) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้ครอบคลุมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน คำรส (2551) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล ท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน พบว่า โดยภาพรวม 6 หลัก อยู่ในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิ หลีกภัย (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารองค์กรโดยหลักธรรมาภิบาล (ภาคปฏิบัติ) พบว่า ความโปร่งใส ของ อบจ. ตรังนั้น ได้แก่ การที่ อบจ. ตรัง นั้นสามารถถูกตรวจสอบได้จากหลาย ๆ กลไก เช่น การตรวจสอบภายในการตรวจสอบโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) การตรวจสอบโดยคณะกรรมการ ปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันแห่งชาติ (ปชช.) การตรวจสอบโดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สถ.) แต่การตรวจสอบที่ดีที่สุดมาจากประชาชน

“ที่มีความรู้” โดยการไม่เลือกพวกที่หวังจะคดโกงเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองนอกจากนี้ ความโปร่งใสของ อบจ. ตรังนั้นยังสามารถแสดงได้ โดยการใช้สื่อของ อบจ. ตรังเองไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ ของ อบจ. ตรังที่ประกาศชื่อผู้เข้าประมูลและผู้ชนะการประมูลงานต่าง ๆ และวารสาร อบจ. ตรัง ที่บอกประชาชนถึงการใช้งบประมาณในด้านต่าง ๆ ของ อบจ. ตรัง อย่างตรงไปตรงมา สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปิยะบุตร ชลวิจารณ์ (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาล ในการประกอบการ พบว่า เพื่อสร้างมาตรฐานและยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบธุรกิจอย่างถูกต้อง สามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ ในการประกอบธุรกิจได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเพื่อบูรณาการสร้างจิตสำนึกความตระหนัก และจริยธรรม ในการประกอบการ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนายกระดับมาตรฐานสถานประกอบการได้อย่างเป็น รูปธรรมและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย เรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า กลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนครินทร์ (2547) ได้วิจัยเรื่อง การนำ หลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอถึงทัศนะ ความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวทางในการนำ หลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้เลือกองค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เหียะ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลชมพู องค์การบริหารส่วนตำบลลงเหนือ และองค์การบริหารส่วนตำบลท่ากว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 397 คน เป็นพื้นที่ทำการวิจัยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การ บริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์ (2551) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า 1) สภาพการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตาม รายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคิดเห็น ในเรื่องของการปฏิบัติตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติงาน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และ ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ การวางตนอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติด้วย ความเสมอภาคและเป็นธรรม รวมถึงการบริหารงานเน้นการบริการประชาชนต้องมาก่อน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ เบญจวรรณ วันดีศรี (2550) ได้ศึกษาความเป็น ธรรมาภิบาลของนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด มีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม มีธรรมาภิบาล ระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพินท์ สฟโชคชัย (2551) ผู้วิจัยได้วิจัยแนวทางการนำ หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอรูปแบบและแนวทาง ในการสร้างธรรมาภิบาลในระดับตำบลและหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้เลือกองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสร้างองค์การบริหาร

ส่วนตำบลที่มีธรรมาภิบาลในภาคปฏิบัติเป็นสิ่งที่สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม แม้ว่าผลการวิจัยในพื้นที่ทดลองยังไม่สมบูรณ์นัก แต่ก็มีข้อมูลบางส่วนที่ผู้วิจัยเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่แนวความคิดและขั้นตอนการปฏิบัติ ในการสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป กระบวนการพัฒนาธรรมาภิบาลระดับองค์การบริหารส่วนตำบล เริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความเข้าใจการกำหนดแนวทางและรูปแบบการทดลองปฏิบัติ สิ้นสุดที่การทบทวนและสรุปทเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลชมภู เลือกประยุกต์หลักธรรมาภิบาล 4 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าและหลักความมีส่วนร่วม ส่วนอีก 2 หลัก คือ หลักความรับผิดชอบและหลักคุณธรรมยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก 2 หลักนี้ เป็นเรื่องนามธรรมที่ต้องใช้การณรงค์และการสร้างจิตสำนึกสำหรับการศึกษา โดยในโครงการนี้ยังไม่สามารถสร้างเป็นกลไกในเชิงการบริหารจัดการได้เนื่องด้วยเป็นเรื่องระยะยาวและโครงการมีข้อจำกัด และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hendrik (2005) วิจัยการสังคมสงเคราะห์และหลักธรรมาภิบาลมาใช้วิเคราะห์แนวโน้มนโยบายในประเทศเนเธอร์แลนด์และประเทศเยอรมนี พบว่า หลังสงครามเย็นผ่านไปแล้วประเทศทั้งสองได้กำหนดนโยบายในการดูแลประเทศในโลกที่สาม โดยนักสังคมสงเคราะห์ได้นำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของประเทศทั้งสองแต่ยังขาดความเข้าใจในการกำหนดรูปแบบการประเมินเพราะการกำหนดยุทธศาสตร์ในกระบวนการจัดทำนโยบายมีการแยกย่อยออกเป็นส่วน ๆ มากเกินไปและยังขาดความเข้าใจในความหมายของธรรมาภิบาล ส่วนด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคิดเห็นในเรื่องของการควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้นำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ หรือดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่ยังไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์ (2546) ได้ศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอลำดวน จันทบุรี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นธรรมาภิบาล ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วมและด้านความรับผิดชอบต่อที่มีลักษณะเห็นได้ชัดเจนที่สุด ส่วนด้านอื่นยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง มีปัจจัยเงื่อนไขและศักยภาพที่สามารถพัฒนาให้มีธรรมาภิบาลตามเกณฑ์ชี้วัดได้ตามประเด็นได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพินท์ สฟโชคชัย (2551) ผู้วิจัยได้วิจัยแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอรูปแบบและแนวทางในการสร้างธรรมาภิบาลในระดับตำบลและหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้เลือกองค์การบริหารส่วนตำบลชมภู อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลชมภู เลือกประยุกต์หลักธรรมาภิบาล 4 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าและหลักความมีส่วนร่วม ส่วนอีก 2 หลัก คือ หลักความรับผิดชอบและหลักคุณธรรมยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก 2 หลักนี้ เป็นเรื่องนามธรรมที่ต้องใช้การณรงค์และการสร้างจิตสำนึกสำหรับการศึกษา โดยในโครงการนี้ยังไม่สามารถสร้างเป็นกลไกในเชิงการบริหารจัดการได้เนื่องด้วยเป็นเรื่องระยะยาวและโครงการมีข้อจำกัด

ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่างกัน พบว่า

จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเพศที่ต่างกันจะมีความคิดแตกต่างกันไป ซึ่งเพศชาย ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.23) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.28) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักความมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าอายุที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ซึ่งประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.22) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 25-30 ปี ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.72), และน้อยกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.50) และประชาชนที่มีอายุ 25-35 ปี ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.72) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.50) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ยกเว้น ด้านหลักความมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามระดับรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ต่างกันจะมีมุมมองแนวคิดแตกต่างกันไป โดยประชาชนที่มีระดับรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.51) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ 10,000-20,000 บาท ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.53) และประชาชนที่มีระดับรายได้ 10,000-20,000 บาท ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.53) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี มากกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.52) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548) ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รายได้ต่อเดือน

ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันจะมีการคิดแตกต่างกันไป โดยประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.52) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.51) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัสศรี ตันติมณี (2553) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในมุมมองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป โดยประชาชนที่มีอาชีพนักเรียนหรือนักศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.52) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.88) น้อยกว่าอาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.76) น้อยกว่าอาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.72) และน้อยกว่าอาชีพพ่อบ้านแม่บ้าน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.72) ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.88) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.76) มากกว่าอาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.72) และมากกว่าอาชีพพ่อบ้านแม่บ้าน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.72) ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.76) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.72) และประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.72) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพพ่อบ้านแม่บ้าน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.72)

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป โดยประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.53) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี น้อยกว่าประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี

($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.52) น้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.52) และน้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน 30 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.68) และประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.52) มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี น้อยกว่าประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.52) และน้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน 30 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.68)

ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่างกัน จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ซึ่งองค์การบริหาร ส่วนตำบลขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.23) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.26) ซึ่งมีผลมาจากจำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ต่างกัน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณณา เหลืองทวีผล (2552) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ต่างกัน พบว่า

จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักความมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักความมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามระดับรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความร่วมมือ ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประชาชนที่มีสังกัดขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

1.1 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เรื่องการส่งเสริมสนับสนุนให้นำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ หรือดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่ น้อยมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการนำเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนในเรื่องของจะนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ได้อีก มีการอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิต ดัดแปลงของเหลือใช้นำมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่

1.2 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เรื่องการจัดให้บริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชน น้อยมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมรวมถึงคุณภาพที่ได้มาตรฐาน

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชนมีความถูกต้องกับความเป็นจริง น้อยมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชนให้ทั่วถึงและถูกต้อง

1.4 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เรื่องการปฏิรูปกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ น้อยมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาการปฏิรูป ระเบียบกฎระเบียบอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.5 ด้านหลักความมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เรื่องการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมประเมินผลการดำเนินงาน น้อยมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นการบริหารอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

1.6 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เรื่องการบริหารงานเน้นการบริการประชาชนต้องมาก่อน น้อยมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารงานทางด้านการให้บริการแก่ประชาชนเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.7 ผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับรายได้ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับรายได้ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันตามคุณลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อทราบถึงความต้องการของบุคลากรภายในองค์กร

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์นำแนวทางการบริหารด้าน PMQA มาใช้ในการบริหารจัดการด้านต่างๆที่มีผลต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อทราบถึงแนวทางในการบริหารจัดการที่ดีกับองค์การอันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดีขึ้นขององค์กร

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์. (2551). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จรัสศรี ดันติมณี. (2553). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในมุมมอง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพญา. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครอง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จังหวัดปทุมธานี. (2555). ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี: องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี.

-
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2549). **ทศวรรษ: ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์.
- ทักษิณา เหลืองทวีผล. (2552). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นพพล สุรนักครินทร์. (2547). **การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นฤมล ทับจุมพล. (2541). **“แนวคิดและวาทกรรม ว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ.” ใน การจัดการปกครอง (Governance)**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทพล พงศธรวิสุทธิ. (2548). **บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบ การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เบญจวรรณ วันดีศรี. (2550). **การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยะบุตร ชลวิจารณ์. (2550). **เศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมาภิบาลในการประกอบการ**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: http://dit.dru.ac.th/home/005/Exellent/Benjawan_saraban.doc. (2557, 2 มีนาคม).
- ภาคภูมิ นิยมวิทย์พันธุ์. (2546). **ความเป็นธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตศึกษและการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิริยา พูลศิลป์. (2552). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา**. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สงวน คำรส. (2551). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภوتاวังผา จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สิทธิ หลีกภัย. (2550). **การบริหารองค์กรโดยหลักธรรมาภิบาล (ภาคปฏิบัติ)**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: http://dit.dru.ac.th/home/005/Exellent/Benjawan_saraban.doc (2557, 2 มีนาคม).
-

-
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2551). **แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับ
การบริหารงานส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- Best, J. W. (1978). **Research in Education**. (3rd ed). New Jersey: Prentice Hall.
อ้างใน ประคอง กรรณสูตร. (2538). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Clarke, V. B. (2001). **In search of good governance: Decentralization and
democracy in Ghana**. Theses (PhD. Dissertation, Northern Illinois University
- Cronbach, L. J. (1974). **Essentials of Psychological Testing**. (3rd ed). New York:
McGraw-Hill. อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- Grewlich, K. W. (1999). Good governance in the age of cyberspace.
Journal of Public, Regulation and Strategy for Telecommunications.
1(3): 264-270.
- Hendrik, J. T. (2005). **Donors and Good Governance: Analysis of a policy
discourse in the Netherlands and Germany**. Ph.D. Dissertation,
Universities Twente.
- Kimment, P. (2005). **The Politics of Good Governance in the Asean 4**.
Thesis Master of Philosophy Degree, Griffith University.
- Pillay, S. (2004). Corruption-the challenge to good governance: a south African
perspective. **International Journal of Public Sector Management**.
17(7): 588-605.
- Rost, K. et al. (2010). The corporate governance of Benedictine abbeys: What can
stock corporations learn from monasteries. **Journal of Management
History**. 16(1): 90-115.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd ed). New York:
Harper & Row. อ้างใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: วี อินเทอร์เน็ต.
-